EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 21.8.2007
KOM(2007) 478 lõplik

2007/0173 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti ja Euroopa Nõukogu vahelist koostööd käsitleva Euroopa Ühenduse ja Euroopa Nõukogu vahelise kokkuleppe sõlmimise kohta

(komisjoni esitatud)

SELETUSKIRI

15. veebruaril 2007. aastal võttis nõukogu vastu määruse (EÜ) nr 168/2007 (edaspidi „määrus")[1], millega asutatakse Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet (edaspidi „amet").

Vastavalt määruse artiklile 9 kooskõlastab amet töö kattumise vältimiseks ning vastastikuse täiendavuse ja lisandväärtuse tagamiseks oma tegevust Euroopa Nõukogu tegevusega. Vastavalt artiklile 9 sõlmib ühendus selleks kokkuleppe (edaspidi „kokkulepe") Euroopa Nõukoguga, et panna alus tihedale koostööle Euroopa Nõukogu ja ameti vahel.

Vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklile 300 volitas nõukogu 15. veebruaril 2007 komisjoni pidama Euroopa Ühenduse nimel lepingu üle läbirääkimisi[2]. Nõukogu kiitis samal päeval heaks läbirääkimissuuniste[3] teksti ja nimetas ametisse ajutise põhiõiguste ja kodakondsuse töörühma, mis on läbirääkimistel komisjoni abistav erikomitee.

Läbirääkimised komisjoni ja Euroopa Nõukogu peasekretäri vahel algasid 2007. aasta märtsis. Läbirääkimised ja konsultatsioonid toimusid 2007. aasta aprillis ja mais. Läbirääkimiste ajal konsulteeriti nõukogu ajutise põhiõiguste ja kodakondsuse töörühmaga. Ka Euroopa Parlamenti teavitati samuti vastavalt Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahelisi suheteid käsitlevale raamkokkuleppele.

Käesolevale nõukogu otsuse ettepanekule lisatud kokkuleppega kehtestatakse koostöö tegevusraamistik ameti ja Euroopa Nõukogu vahel. Selle raames peetakse korrapärast sidet ja kohtumisi ameti ja Euroopa Nõukogu ametnike vahel. Kõnealuse tegevusraamistiku alusel korraldatakse teabevahetust, võttes nõuetekohaselt arvesse asjakohaseid andmekaitse eeskirju. Tegevusraamistikuga nähakse ette tegevuse kooskõlastamine, eelkõige seoses ameti iga-aastase tööprogrammi ettevalmistamisega, et vältida töö kattumist ja tagada ressursside parim kasutamine. Kokkulepe võimaldab ühist ja täiendavat tegevust ühishuvides olevate teemade puhul.

Kokkulepe hõlmab ka Euroopa Nõukogu poolt sõltumatu isiku ning tema asendaja nimetamist ameti haldusnõukogusse ja juhatusse. Kokkuleppes määratletakse ka kõnealuse isiku roll juhatuses.

Kokkulepe annab ameti ja Euroopa Nõukogu vahelisele koostööle kindlama kuju. Kokkuleppe sõlmimisega volitatakse ametit ja Euroopa Nõukogu tegema tihedat koostööd, et tugevdada põhiõiguste kaitset Euroopas. Tuleb märkida, et kui amet osaleb Euroopa Nõukogu tegevuses, käitub ta täielikult sõltumatuna, nagu on sätestatud määruses.

Amet on Euroopa Rassismi ja Ksenofoobia Järelevalvekeskuse õigusjärglane. Keskuse ja Euroopa Nõukogu vahelist koostööd käsitleti 10. veebruari 1999. aasta Euroopa Ühenduse ja Euroopa Nõukogu vahelises kokkuleppes, mille eesmärk oli seada kooskõlas nõukogu 2. juuni 1997. aasta määruse (EÜ) nr 1035/97 (millega luuakse Euroopa Rassismi ja Ksenofoobia Järelevalvekeskus) artikli 7 lõikega 3 sisse tihe koostöö nimetatud keskuse ja Euroopa Nõukogu vahel[4]. Käesoleva kokkuleppega tühistatakse ja asendatakse nimetatud kokkulepe.

---

1 ELT L 53, 22.2.2007, lk 1.
2 Nõukogu dokument 6199/07 JAI 70 CATS 13 COHOM 16 COEST 40 FIN 49.
3 Nõukogu dokument 6150/07 JAI 66 CATS 11 COHOM 14 COEST 37 FIN 46 (RESTREINT UE).
4 Sõlmitud nõukogu 21. detsembri 1998. aasta otsusega 1999/132/EÜ (EÜT L 44, 18.2.1998, lk 44).

Nõukogul palutakse volitada oma eesistujat määrama volitatud isiku ühenduse nimel käesoleva kokkuleppe allkirjastamiseks, et väljendada ühenduse nõusolekut olla sellega seotud.

Võttes arvesse eespool toodut, teeb komisjon nõukogule ettepaneku lisatud nõukogu otsuse ettepaneku vastuvõtmiseks.

2007/0173 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti ja Euroopa Nõukogu vahelist koostööd käsitleva Euroopa Ühenduse ja Euroopa Nõukogu vahelise kokkuleppe sõlmimise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 308 koostoimes artikli 300 lõike 2 esimese lõiguga ja artikli 300 lõike 3 esimese lõiguga,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut[5],

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust[6]

ning arvestades järgmist

(1) nõukogu 15. veebruari 2007. aasta määruse (EÜ) nr 168/2007 (millega asutatakse Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet)[7] artiklis 9 nähakse ette tiheda koostöö loomine ameti ja Euroopa Nõukogu vahel;

(2) komisjon on Euroopa Ühenduse nimel pidanud Euroopa Nõukoguga läbirääkimisi sellise koostöökokkuleppe sõlmimise üle;

(3) Euroopa Ühenduse ja Euroopa Nõukogu vaheline kokkulepe tuleks heaks kiita,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Käesolevaga kiidetakse Euroopa Ühenduse nimel heaks Euroopa Ühenduse ja Euroopa Nõukogu vaheline kokkulepe, mis käsitleb Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti ja Euroopa Nõukogu vahelist koostööd.

Kokkuleppe tekst on lisatud käesolevale otsusele.

---

5 ELT C ..., ..., lk …

6 ELT C ..., ..., lk …

7 ELT L 53, 22.2.2007, lk 53.

Artikkel 2

Nõukogu eesistujal on õigus määrata isik, kes on volitatud kokkuleppele alla kirjutama, et väljendada ühenduse nõusolekut olla sellega seotud.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

LISA

Euroopa Ühenduse ja Euroopa Nõukogu vaheline kokkulepe,

mis käsitleb koostööd Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti ja Euroopa Nõukogu vahel

EUROOPA ÜHENDUS JA EUROOPA NÕUKOGU (edaspidi „osalised“),

ARVESTADES, ET Euroopa Liidu Nõukogu võttis 15. veebruaril 2007 vastu määruse (EÜ) nr 168/2007, millega luuakse Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet (edaspidi „amet”);

ARVESTADES, ET ameti eesmärk on pakkuda seoses põhiõigustega abi ja teadmisi ühenduse asjakohastele asutustele, organitele, ametkondadele ja ametitele ning ühenduse liikmesriikidele, kui need rakendavad ühenduse õigust, et aidata neil nende vastavates pädevusvaldkondades meetmete võtmisel või tegevuskavade kujundamisel täielikult järgida põhiõigusi;

ARVESTADES, ET ameti tegevus on seotud põhiõigustega, nagu need on määratletud Euroopa Liidu lepingu artikli 6 lõikes 2, kaasa arvatud õigused ja vabadused, mis on tagatud 4. novembri 1950. aasta Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga;

ARVESTADES, ET Euroopa Nõukogu on omandanud suure kogemuse ja teadmised valitsustevahelises koostöös ja abitegevuses inimõiguste valdkonnas, olles kehtestanud mitmeid inimõiguste järelevalve- ja kontrollimehhanisme ning loonud ka Euroopa Nõukogu inimõiguste voliniku büroo;

ARVESTADES, ET amet peab oma töös vajadusel arvesse võtma meetmeid, mida Euroopa Nõukogu on juba rakendanud;

ARVESTADES, ET amet peab töö kattumise ning vastastikuse täiendavuse ja lisandväärtuse tagamiseks kooskõlastama oma tegevust Euroopa Nõukoguga, eelkõige seoses ameti iga-aastase tööprogrammi ning kodanikuühiskonnaga tehtava koostööga;

Arvestades, et ameti ja Euroopa Nõukogu vahel tuleks luua tihe side vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 168/2007 artiklile 9;

ARVESTADES, ET Euroopa Liidu liikmesriikide esindajad, kes kohtusid 16.-17. detsembril 2004. aastal Euroopa Ülemkogul, leppisid kokku selles, et ametil on tähtis roll ELi inimõiguste poliitika ühtsuse ja järjepidevuse tõhustamisel;

ARVESTADES, ET Euroopa Nõukogu ja Euroopa Liidu vahelisi suhteid käsitlevates suunistes, mis võeti vastu kolmandal Euroopa Nõukogu riigipeade ja valitsusjuhtide tippkohtumisel (Varssav, 16.-17. mai 2005), viidatakse ametile kui Euroopa Nõukoguga edasise koostöö suurendamise võimalusele, mis aitaks kaasa suurema ühtsuse ja tõhustatud täiendavuse saavutamisele;

ARVESTADES, ET 23. mail 2007. aastal Euroopa Nõukogu ja Euroopa Liidu vahel sõlmitud vastastikuse mõistmise memorandum sisaldab koostöö üldist tegevusraamistikku inimõiguste ja põhivabaduste valdkonnas ning selles rõhutatakse Euroopa Nõukogu rolli inimõiguste, õigusriigi põhimõtte ja demokraatia tagajana Euroopas;

ARVESTADES, ET vastavalt vastastikuse mõistmise memorandumile austab amet Euroopa Nõukogu liikmesriikides inimõiguste kaitsmise tagamiseks kasutatavate vahendite terviklikkust, kehtivust ja tõhusust;

ARVESTADES Euroopa Nõukogu õigust määrata sõltumatu isik ameti haldusnõukogusse ja juhatusse,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

I. Mõisted

1. Käesolevas lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „Euroopa Nõukogu valitsustevahelised komiteed" – komiteed või asutused, mille on asutanud ministrite komitee või viimase volitusel Euroopa Nõukogu põhikirja artikli 15 punkti a, artikli 16 või artikli 17 alusel;

b) „Euroopa Nõukogu inimõiguste järelevalvekomiteed" – Euroopa sotsiaalsete õiguste komitee, piinamise ja ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise tõkestamise Euroopa komitee, rassismi ja sallimatuse vastu võitlemise Euroopa komisjon, Euroopa piirkondlike ja vähemuskeelte harta eksperdikomitee, rahvusvähemuste kaitse raamkonventsiooni nõuandekomitee ja mis tahes samalaadne iseseisev asutus, mille Euroopa Nõukogu võib tulevikus asutada.

c) „amet" – hõlmab nõukogu määruse (EÜ) nr 168/2007 artiklis 11 nimetatud asutusi nende vastavates pädevusvaldkondades.

II. Üldine koostööraamistik

2. Käesolevas kokkuleppes kehtestatakse ameti ja Euroopa Nõukogu vaheline koostööraamistik, et vältida töö kattumist ja tagada vastastikune täiendavus ja lisandväärtus.

3. Ameti ja Euroopa Nõukogu vahel luuakse asjakohasel tasandil korrapärased kontaktid. Ameti juhataja ja Euroopa Nõukogu sekretariaat määravad kumbki kontaktisiku, kes tegeleks konkreetselt nendevaheliste koostööküsimustega.

4. Üldjuhul kutsub ameti juhatus Euroopa Nõukogu sekretariaadi esindajaid vaatlejatena ameti haldusnõukogu koosolekutele. Kõnealune kutse ei kehti eriliste päevakorrapunktide arutelude puhul, mille korral kõnealuste esindajate kohalolek ei oleks küsimuste sisemise laadi tõttu õigustatud. Kõnealuseid esindajaid võib kutsuda ka osalema muudel ameti haldusnõukogu korraldatavatel koosolekutel, muu hulgas nõukogu määruse (EÜ) nr 168/2007 artikli 6 lõikes 1 osutatud koosolekutel.

5. Ameti esindajaid kutsutakse vaatlejatena osalema Euroopa Nõukogu valitsusvaheliste komiteede koosolekutel, mille suhtes amet on huvi üles näidanud. Asjakohase komitee kutsel võivad ameti esindajad vaatlejatena osaleda Euroopa Nõukogu inimõiguste järelevalvekomiteede või osaliste kokkulepete alusel loodud komiteede korraldatavatel koosolekutel või arvamustevahetustel. Ameti esindajaid võib kutsuda osalema Euroopa Nõukogu ministrite komitee korraldatavatel arvamustevahetustel.

6. Koostöö hõlmab kogu ameti nii praegust kui ka tulevast tegevust.

III. Teabe- ja andmevahetus

7. Ilma et see piiraks nii ameti kui ka Euroopa Nõukogu suhtes kehtivaid andmekaitse eeskirju, esitavad amet ja Euroopa Nõukogu vastastikku teavet ja andmeid, mida nad on oma tegevuse jooksul kogunud, sealhulgas tagavad juurdepääsu võrgupõhisele teabele. Amet ja Euroopa Nõukogu võivad oma tegevuse käigus antud teavet ja andmeid kasutada. Kõnealused sätted ei laiene konfidentsiaalsele teabele ja ettevõetud või ettevõetavale tegevusele.

8. Amet võtab nõuetekohaselt arvesse Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuseid seoses ameti tegevusaladega ja vajaduse korral Euroopa Nõukogu järelevalve- ja valitsustevaheliste komiteede ning Euroopa Nõukogu inimõiguste voliniku inimõiguste valdkonnas tehtud järeldusi, aruandeid ja tegevust.

9. Kui amet kasutab Euroopa Nõukogu allikatest saadud teavet, märgib ta ära selle päritolu ja viitenumbri. Euroopa Nõukogu käitub samamoodi, kui kasutab ameti allikatest saadud teavet.

10. Amet ja Euroopa Nõukogu tagavad vastastikku oma võrgustike kaudu tegevustulemuste võimalikult laialdase leviku.

11. Amet ja Euroopa Nõukogu tagavad kavandatavat, pooleliolevat või lõpetatud tegevust käsitleva teabe korrapärase vahetuse.

IV. Koostöömeetodid

12. Ameti ja Euroopa Nõukogu sekretariaadi vahel peetakse korrapäraseid konsultatsioone selleks, et koordineerida ameti tegevust Euroopa Nõukogu omaga, eelkõige seoses teadus- ja uurimistegevusega ning järelduste, arvamuste ja aruannete koostamisega, et tagada vastastikune täiendavus ja olemasolevate ressursside parim kasutamine.

13. Sellised konsultatsioonid käsitlevad

- ameti iga-aastase tööprogrammi koostamist;

- ameti tegevusvaldkonda kuuluvate põhiõigustega seotud küsimusi hõlmava ameti iga-aastase aruande koostamist;

- koostööd kodanikuühiskonnaga, eelkõige Euroopa Nõukogu osalemine ameti põhiõiguste platvormi väljatöötamisel ja toimimisel.

14. Kõnealuste konsultatsioonide põhjal võib kokku leppida, et amet ja Euroopa Nõukogu viivad läbi ühist ja/või täiendavat tegevust teemadel, mis on seotud ühiste huvidega, nagu näiteks konverentside või töörühmade kohtumiste korraldamine, andmete kogumine ja analüüs või jagatavate teabeallikate või -toodete loomine.

15. Ameti ja Euroopa Nõukogu vahelist koostööd võib täiendavalt edendada ameti poolt Euroopa Nõukogule antavate toetuste kaudu. Kohaldatakse 2004. aasta Euroopa Komisjoni ja Euroopa Nõukogu raamhalduskokkulepet, mis käsitleb finantskontrollide klausli kohaldamist Euroopa Nõukogu hallatavate ning Euroopa Ühenduse rahastatavate või kaasrahastatavate tehingute suhtes.

16. Euroopa Nõukogu peasekretäri ning ameti juhtaja vahelise kokkuleppe põhjal võib selles ulatuses, kui seda lubavad asjakohased kohaldatavad personalieeskirjad, vahetada ameti ja Euroopa Nõukogu vahel ajutiselt personali.

V. Euroopa Nõukogu poolt sõltumatu isiku nimetamine ameti haldusnõukogusse ja juhatusse

17. Euroopa Nõukogu ministrite komitee nimetab sõltumatu isiku ja tema asendusliikme ameti haldusnõukogusse ja juhatusse. Euroopa Nõukogu määratud isikutel peab olema asjakohane kogemus avaliku või erasektori asutuste haldamisel ja teadmised põhiõiguste valdkonnast.

18. Euroopa Nõukogu teavitab isikute ametissenimetamisest ametit ja Euroopa Komisjoni.

19. Euroopa Nõukogu haldusnõukogusse nimetatud isikut kutsutakse osalema juhatuse koosolekutel. Tema vaateid võetakse nõuetekohaselt arvesse, et tagada eelkõige ameti ja Euroopa Nõukogu vahelise tegevuse täiendavus ja lisandväärtus. Kõnealusel isikul on juhatuses hääleõigus seoses haldusnõukogu otsuste ettevalmistamisega, mille puhul ta võib hääletada vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 168/2007 artikli 12 punktile 8.

VI. Üld- ja lõppsätted

20. Kõnealuse lepingu ühtegi sätet ei või tõlgendada takistusena osaliste asjakohase tegevuse elluviimisel.

21. Käesolev kokkulepe tühistab ja asendab 10. veebruari 1999. aasta kokkuleppe Euroopa Ühenduse ja Euroopa Nõukogu vahel, mille eesmärk on seada kooskõlas nõukogu 2. juuni 1997. aasta määruse (EÜ) nr 1035/97 (millega luuakse Euroopa Rassismi ja Ksenofoobia Järelevalvekeskus) artikli 7 lõikega 3 sisse tihe koostöö nimetatud keskuse ja Euroopa Nõukogu vahel.

22. Käesolev kokkulepe jõustub siis, kui sellele on alla kirjutanud osaliste nõuetekohaselt volitatud esindajad.

23. Käesolevat kokkulepet võib muuta osaliste vastastikusel kokkuleppel. Osalised hindavad käesoleva kokkuleppe rakendamist mitte hiljem kui 31. detsembril 2013, et see vajaduse korral üle vaadata.